

5980 - 160
118

הודעה על פטור בתנאים מאישור הסדר כובל

לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988:

בתוקף סמכותי לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן - החוק), אני מודיע כי ביום ה' בתשרי התשס"ו (9 באוקטובר 2005) החלטתי לפטור בתנאים את הצדדים להסדר מהחובה לקבל את אישור בית הדין להסדרים כובלים שפריטיהם כלהלן:

מס'	שמות הצדדים להסדר	מהות הכבילה	הנכס/השירות
5980	קמע לייצוג הקמעונאים בישראל בע"מ קמעונאים החברים בה	ניהול משא ומתן משותף מול ספקים ונותני שירותים	מסחר ושירותים

פטור זה ניתן בתנאים שלפיהם, בין השאר, קמע תתקשר בהסכם פרטני עם כל אחד מחבריה, המסמיק אותה לשאת ולתת בשמו עם ספקים ונותני שירותים, נוטה ההסכם יובא לאישור מוקדם של הממונה. קמע וחברי קמע יקיימו הפרדה מלאה ומוחלטת, בין ניהול המשא והמתן המשותף באמצעות קמע ובין פעילותם המסחרית האחרת.

תוקפו של פטור זה עד יום י"ז בתשרי התשס"ו (9 באוקטובר 2006).

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק, נתונה החלטתי זו לערר לפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל שעליו ניתן הפטור.

החלטת הפטור פתוחה לעיון הציבור בתיק פטור מס' 5980, במשרד רשות ההגבלים העסקיים, רח' כנפי נשרים 22, ירושלים, בשעות העבודה הרגילות.

כ"ז בתשרי התשס"ו (30 באוקטובר 2005)
(חמ 41-3)

דרור שטרם

הממונה על הגבלים עסקיים

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128; התש"ס, עמ' 113.

הודעה על פטור בתנאים מאישור הסדר כובל

לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988:

בתוקף סמכותי לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן - החוק), אני מודיע כי ביום ה' בתשרי התשס"ו (11 באוקטובר 2005) החלטתי לפטור בתנאים את הצדדים להסדר מהחובה לקבל את אישור בית הדין להסדרים כובלים שפריטיהם כלהלן:

מס'	שמות הצדדים להסדר	מהות הכבילה	הנכס/השירות
5891	איגוד בתי אבות (להלן - א.ב.א.) מעונות החברים בו	ניהול משא ומתן משותף מול משרדי הממשלה הצורכים את שירותי האשפוז	שירותי אשפוז לקשישים

פטור זה ניתן בתנאים שלפיהם, בין השאר, א.ב.א. יסכים לייצג באופן שווה כל מעון שהוא בעל רישוי כדין לצורך הענקת שירותים למשרדים בלא אבחנה שבין מעונות החברים בו ובין מעונות שאינם חברים בו. המשא ומתן ינוהל בשני תחומים בלבד המפורטים בהחלטת.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק, נתונה החלטתי זו לערר לפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל שעליו ניתן הפטור.

החלטת הפטור פתוחה לעיון הציבור בתיק פטור מס' 5891, במשרד רשות ההגבלים העסקיים, רח' כנפי נשרים 22, ירושלים, בשעות העבודה הרגילות.

כ"ז בתשרי התשס"ו (30 באוקטובר 2005)
(חמ 41-3)

דרור שטרם

הממונה על הגבלים עסקיים

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128; התש"ס, עמ' 113.

רשות ההגבלים העסקיים

2.11.05
ירושלים,
5980 פטור מסכר

לכבוד
הממונה על חקיקת משנה
משרד המשפטים
רחוב צאלאח א-דין
ירושלים

הנדון: הודעה בעניין פטור מאישור הסדרים כובלים לפרסום ברשומות

מצ"ב הודעה על פטור מאישור הסדר כובל לפרסום ברשומות, לפי סעיף 14 (ג) לחוק ההגבלים
העסקיים התשמ"ח – 1988.

בכבוד רב ובברכה,

צפורה נחמו, עו"ד
רשות הגבלים עסקיים

העתק: כבוד אב בית הדין להגבלים עסקיים, ביהמ"ש המחוזי, רחוב צאלאח א-דין, ירושלים

רשות ההגבלים העסקיים

הודעה על פטור בתנאים מאישור הסדר כובל לפי חוק

ההגבלים העסקיים התשמ"ח – 1988

בתוקף סמכותי לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח - 1988¹ (להלן – החוק), אני מודיע כי ביום ו' בתשרי תשס"ו (9 באוקטובר 2005) החלטתי לפטור בתנאים את הצדדים להסדר מהחובה לקבל את אישור בית הדין להסדרים כובלים שפרטיהם כלהלן:

מספר	שמות הצדדים להסדר	מהות הכבילה	הנכס / שרות
5980	קמע לייצוג הקמעונאים בישראל בע"מ קמעונאים החברים בה	ניהול מו"מ משותף מול ספקים ונותני שירותים	מסחר ושירותים

פטור זה ניתן בתנאים לפיהם, בין היתר, קמע תתקשר בהסכם פרטני עם כל אחד מחבריה, המסמך אותה לשאת ולתת בשמו עם ספקים ונותני שירותים, נוסח ההסכם יובר לאישור מוקדם של הממונה. קמע וחברי קמע יקיימו הפרדה מלאה ומוחלטת, בין ניהול המשא והמתן המשותף באמצעות קמע ובין פעילותם המסחרית האחרת.

תוקפו של פטור זה עד ליום 9 באוקטובר 2006

בהתאם לסעיף 15 (א) לחוק, נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל שעליו ניתן הפטור. החלטת הפטור פתוחה לעיון הציבור בתיקי פטור מס' 5980 במשרד רשות ההגבלים העסקיים, רחוב כנפי נשרים 22, ירושלים, בשעות העבודה הרגילות.

דדור שוחם
הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, כ"ז בתשרי תשס"ו

30 באוקטובר 2005

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128; התשי"ס, עמ' 113.

רשות ההגבלים העסקיים

ירושלים, ו בתשרי, תשס"ו

9 באוקטובר 2005

פטור : 5980

בפקס : 09-7421913

לכבוד

אביתר הכהן עו"ד

רחוב אחוזה 45

רעננה ת.ד. 43104

הנדון : החלטה בעניין פטור מאישור הסדר כובל בין הצדדים : קמע ליצוג
הקמעונאים בישראל בע"מ- ספקי המזון ומוצרי הצריכה בארץ ובחו"ל וספקי
שירותים ומוסדות ממשלתיים

הנני מתכבדת להעביר אליכם את החלטת הממונה על הגבלים עסקיים, לפי סעיף 14 לחוק
ההגבלים העסקיים התשמ"ח - 1988, בדבר מתן פטור מהחובה לקבל את אישור בית הדין להסדר
כובל שבין הצדדים בנדון.

בכבוד רב ובברכה,

צפורה נחמז, עו"ד

רשמת הגבלים עסקיים

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר

מתן פטור מאישור הסדר כובל

הסדר בין קמע לייצוג הקמעונאים בישראל בע"מ לבין קמעונאים

החברים בה

1. פתח דבר

ביום 10 באפריל 2005 הונחה על שולחני בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, להסדר בין חברת קמע לייצוג קמעונאים בישראל בע"מ (להלן: "קמע") לבין קמעונאי מזון ומוצרי צריכה (להלן: "חברי קמע"), לפיו תפעל קמע לייצג את עניינם של החברים בה בפורומים שונים ותנהל בשמם משא ומתן למול ספקים ונותני שירותים (להלן גם: "ההסדר").

בחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי ונטלתי גם את עצתה של הועדה לפטורים ולמיזוגים. שוכנעתי כי, בכפוף לתנאים הקבועים בסיפא להחלטתי, ההסדר אינו פוגע פגיעה של ממש בתחרות, עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה ואין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלה ראוי ההסדר לפטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "חוק ההגבלים העסקיים"), מהנימוקים שיפורטו ובכפוף לתנאים הקבועים להלן.

2. ההסדר

2.1. תיאור הצדדים להסדר

אלו הם הצדדים להסדר:

קמע הינה חברה פרטית בבעלות מר ציון יסעור, אשר הוקמה במטרה לאגד קמעונאים קטנים, לצורך ניהול משא ומתן מול ספקים של מוצרי מזון ומכולת ומול נותני שירותים שונים.

חברי קמע הם כ- קיוסקים, 440 סוחרים, אשר רובם בעלי נקודות מכירה קמעונאיות מסוגים שונים (מינימרקטים, מכולות, פיצוציות מסעדות וכו'), הממוקמות באזורים שונים בארץ, מאילת בדרום ועד קרית שמונה בצפון. המדובר בנקודות קמעונאיות קטנות הממוקמות על פי רוב בשכונות מגורים ובמרכזי הערים ומושכות קהל לקוחות ממרחב גיאוגרפי מצומצם.

2.2. תיאור ההסדר והכבילות

במסגרת ההסדר נשוא הפטור, מבקשת קמע לייצג את עניינם של הקמעונאים החברים בה בפני מגוון מוסדות וגופים: גופי שלטון, ספקים של מוצרי מזון ומכולת ונותני שירותים אחרים (להלן גם: "המיזם"). לשם כך, מתכוונת קמע להצטייד ביפוי כוח מכל אחד מהקמעונאים החברים בה לפעול בשמו למול מוסדות, ספקים ונותני שירותים. קמע תפעל אפוא כשלוח של כל אחד

מהקמעונאים החברים בה. מבנה משפטי זה מפחית את נקודות המגע הישירות בין חברי קמע ובכך משפיע לחיוב על ניתוח ההסדר בראי התחרות.

כבילתו העיקרית של ההסדר היא בכך שחברי קמע מפקידים באופן בלעדי את ניהול המשא והמתן עם ספקים ונותני שירותים אחרים בידי קמע.¹ מדובר בכבילה הנוגעת למחיר שיוצע על ידי חברי קמע בגין תשומות הנרכשות על ידם ולפיכך מדובר בהסדר כובל לפי סעיפים 2(א) ו- 2(ב)(1) לחוק ההגבלים העסקיים. כבילה נוספת הנלווית לניהול המשא והמתן במשותף, היא זו לפיה נדרשים חברי קמע למסור לה מידע שוטף הנוגע למחירי התשומות המשתלמים על ידם.²

כפי שנראה להלן, כבילות אלה נחוצות לצורך מימוש ההסדר ואינן מעלות חשש ממשי לפגיעה בתחרות.

3. השפעת ההסכם על התחרות

3.1. שיתוף פעולה למול רשויות שלטון

קמע מבקשת לפעול למול רשויות השלטון בשני מישורים: המישור האחד, הוא קידום עניינם של חברי קמע על דרך של פנייה לרשויות בעניינים כלליים הנוגעים להפעלתן סמכויותיהן. המישור השני, הוא פנייה לרשויות בעניינים פרטניים של מי מחברי קמע (ענייני ארנונה, מיסים, תכנון ובניה ועוד).

ככל שאמורים הדברים בפניות כלליות לרשויות השלטון, כי אז עשויה פעילות זו להיות פטורה מעולו של משטר הפיקוח על הסדרים כובלים, מקום בו מתקיימים התנאים שפורטו בגילוי דעת 1/00 שיתופי פעולה בין מתחרים בפעולה מול רשויות שלטון, 2000, הגבלים עסקיים 3007119 (להלן: "גילוי הדעת"). קמע רשאית אפוא לקיים מגעים עם רשויות השלטון בעניינים כלליים, בכפוף לתנאים הקבועים בגילוי הדעת. יובהר, כי קמע אינה רשאית לפנות לרשויות השלטון במטרה להביא להתערבות שלטונית שתוצאתה הפחתת התחרות, בפרט התחרות שבין חברי קמע או שבין מי מהם לצד שלישי.

באשר לטיפול בעניינים פרטניים ובעניינים כספיים הנוגעים לחברי קמע, הרי שעניינים אלה מצויים מחוץ לגבולותיו של גילוי הדעת.³ עם זאת, ייצוגם הפרטני של חברי קמע בעניינים שונים הנוגעים ליחסיהם מול רשויות השלטון, אינו מעורר קושי תחרותי של ממש בנסיבות העניין.

¹ לבקשתי רוככה כבילה זו, כך שיותר לחברי קמע לנהל משא ומתן באופן עצמאי, אם ירצו בכך.

² לבקשתי תוקן מערך ההסכמים המקים את קמע, כך שהובהר כי קמע מוסמכת לבדוק את מחירי הרכישה מהספקים בלבד ואין היא רשאית לקיים בדיקות בדבר המחיר אותו גובים חבריה מהצרכן.

³ ראו, בין השאר, האמור בסעיף 2 לגילוי הדעת.

3.2. הסכמים לניהול משא ומתן משותף בדיני ההגבלים העסקיים

עניינו של ההסדר נושא הפטור הוא ניהול משא ומתן משותף לרכישת תשומות מספקים. ככלל, חברת מתחרים לרכישה משותפת של תשומות מספקים מהווה הסדר כובל, שכן היא כרוכה באופן אינהרנטי בהפחתת התחרות שבין הצדדים להסדר ועלולה אף להביא להפחתת התחרות בכלל הענף.

השפעותיו התחרותיות של מיזם לרכישה משותפת של תשומות נבחנות בעיקר בשני מישורים: יצירה אפשרית של כוח מונופסוני למיזם המשותף למול הספקים וחלחול של שיתוף הפעולה לזירת התחרות על ליבו של הצרכן (Spillover Effect). אל מול חששות אלה נבחנות ההצדקה לקיומו של המיזם והתועלות הגלומות בו. הכשרתם של מיזמים לניהול משא ומתן משותף נבחנת בכל מקרה לגופו, לפי נסיבותיו. כפי שהוסבר בהחלטה בעניין התאחדות בתי המלון:

"נחיצותו של משא ומתן קולקטיבי צריכה להיבחן בכל מקרה לפי נסיבותיו, בשים לב, בין השאר, למספרם של המשתמשים המבקשים לחבור למסגרת משא ומתן משותפת, לכושר המיקוח היחסי של כל אחד מהם ולמידת הנטיה לתיאום (מפורש או משתמע) הקיימת ביניהם."⁴

כפי שיבואר להלן, בעניינו נוטה הכף בבירור לטובת הכשרתו של ההסדר, באשר החששות העולים ממנו אינם ממשיים וכנגדם עומדות תועלות ברורות. נפנה אפוא לבחינת השפעותיו של המיזם נושא בקשת הפטור על התחרות. בפתח הדברים נסקור בכלליות את דפוסי הסחר הקמעונאי של מוצרי מזון ומכולת. על רקע זה יוצגו בהמשך השפעותיו האפשריות של המיזם על התחרות.

3.3. מקטע קמעונאות המזון בישראל

בעשורים האחרונים חלו תמורות של ממש בדרכי השיווק הקמעונאי של מוצרי מזון ומכולת. את מקומם של המרכולים הקטנים תפסו במשך הזמן פורמטים קמעונאים גדולים המציעים לצרכן מגוון רב של מוצרים תחת קורת גג אחת. כך בעולם בכלל וכך במיוחד בישראל, בה התרכז בהדרגה חלק ניכר מהסחר במוצרי מזון בידי שלוש רשתות שיווק – שופרסל בע"מ, ריבוע כחול ישראל בע"מ וקלאבמרקט רשתות שיווק בע"מ (להלן ביחד גם: "רשתות השיווק הגדולות").⁵ בצידן של רשתות השיווק, פועלים כיום עוד מספר גורמים המפעילים פורמטים קמעונאיים גדולים, בהיקף מוגבל ובפריסה גיאוגרפית שאינה כלל ארצית (להלן: "קמעונאים פרטיים").⁶ מכירה קמעונאית של מוצרי מזון נעשית גם באמצעות נקודות מכירה קטנות: מכולות, מינימרקטים, קיוסקים ופיצוציות (להלן גם: "קמעונאים קטנים").

⁴ החלטה בדבר מתן פטור לפי סעיף 14 לחוק – התאחדות המלונות בישראל לבין בתי המלון בישראל החייבים בה בענין ניהול משא ומתן משותף עם תאגידים לניהול משותף של זכויות יוצרים 2001, הגבלים עסקיים 3015709.

⁵ ביום 31 באוגוסט 2005 ניתן על ידי אישור בתנאים למיזוג קלאבמרקט רשתות שיווק בע"מ (בהקפאת הליכים) עם שופרסל בע"מ, ראו החלטה בדבר אישור מיזוג בתנאים: קלאבמרקט רשתות שיווק בע"מ (בהקפאת הליכים) ושופרסל בע"מ; 2005, הגבלים עסקיים 5000115.

⁶ על אלה נמנים, בין השאר, "חצי חינס", רמי לוי שיווק השקמה, "א.ב.א. ויקטורי", "יוחננוף" ו-"חביבי". קמעונאים אלה מכונים לעיתים בכינוי השגוי "הרשת הרביעית".

נקודות מכירה גדולות נבדלות מהותית מנקודות מכירה קטנות, בכך שהן מציעות לצרכנים את האפשרות לרכוש מגוון רחב של מוצרי מזון ומכולת בתנאים נוחים ותחת קורת גג אחת (one-stop shop). נקודות מכירה קטנות אינן מסוגלות להציע שירות מסוג זה.⁷

הבדל נוסף, שהוא בעל נגיעה ברורה לעניינו, נוגע לכוח המיקוח היחסי של הקמעונאים השונים מול הספקים. היקפי הרכישות של הקמעונאים הגדולים (ובעיקר מתייחסים הדברים לרשתות השיווק הגדולות), מאפשרים להם להשיג מהספקים תנאי סחר משופרים לאין ערוך מאלה הנוהגים ביחסי הספקים והקמעונאים הקטנים. עדיפות זו נובעת משילוב של כושר מיקוח משופר הנתון לרשתות השיווק ויתרונות יעילות הגלומים בעסקאות גדולות.

נחיתותן המסחרית של נקודות המכירה הקטנות מקשה עליהן להציע את מרכולתן ברמת מחירים דומה לזו הנוהגת במתחמי התחרות בהם פועלות נקודות מכירה גדולות. תוצאת הדברים היא, כי צרכנים המבצעים רכישות בנקודות המכירה הקטנות (שהם במקרים רבים צרכנים מעוטי יכולת ונטולי כושר ניידות), משלמים מחיר גבוה מזה הנגבה במרכולים הגדולים המוזלים.

3.3.1 התועלות שבהסדר

המיזם נושא הפטור בא לשפר את כושר המיקוח היחסי של הקמעונאים הקטנים המאוגדים בו, דבר שעשוי להביא לשיפור בתנאי המסחר המוצעים לקמעונאים אלה. בנוסף, ניהול משא ומתן משותף באמצעות קמע עשוי להניב חסכון בעלויות עסקה לחברי קמע ולספקים הנוגעים בדבר.⁸ חסכון זה עשוי להתבטא בהוזלה מסוימת נוספת של מחירי הקניה לחברי קמע. ניהול משא ומתן באמצעות קמע אף עשוי לאפשר לחברי קמע לנהל משא ומתן מקצועי ויעיל יותר, למשל על ידי שכירת אנשי מקצוע בתחום, והפקדתם על ניהולו. ודוק, **בהינתן תחרות בין חברי קמע** (או בינם לבין צדדים שלישיים), צפויות התועלות הגלומות בניהול המשא והמתן המשותף להתגלגל לציבור, בין השאר, בדמות הוזלה של מחירי המכירה לצרכן במרכולים המופעלים על ידי חברי קמע.

3.4 השפעות ההסדר על התחרות למול הצרכן

חשש עיקרי המזוהה עם רכישת תשומות במשותף על ידי מתחרים, הוא ששיתוף הפעולה בין הצדדים להסדר יגלוש לתחומים אחרים בהם הם מתחרים. ניסיון החיים מלמד, כי גם שיתופי פעולה לגיטימיים עלולים לסטות מדרך הישר.⁹ מידת הסכנה נבחנת בכל מקרה לגופו, בהתחשב,

⁷ בעטיו של הבדל תהומי זה, אין בכוחן של נקודות מכירה קטנות לשמש בלם אפקטיבי על הפעלת כוח שוק מצד גורם המפעיל נקודת מכירה גדולה. ראו גם **התנגדות למיזוג בין הריבוע הכחול ישראל בע"מ ובין ירקון (פלוס 2000) סיטונאות מזון בע"מ**; 2001, **הגבלים עסקיים** 3012217. ישנם כמובן הבדלים רבים נוספים בין סוגי המרכולים, אולם לצורך החלטה זו איננו נזקקים להרחיב בעניין.

⁸ לתועלות האפשריות של מיזמים לרכישה משותפת ראו גם P.E. Areeda & H.Hovenkamp *Antitrust Law* (New York, 1999) Vol. XIII, §2135.

⁹ ראו **הסדר כובל בין חברות הסעה ביעדים תיור בע"מ - קביעה בגין הסדר כובל**; 2001 **הגבלים עסקיים** 3012980.

בין השאר, במידת התחרות הקיימת בענף, בהיסטוריה התחרותית של הענף ובמידת חשיבותו של שיתוף הפעולה לעסקי הצדדים.

בענייננו מדובר בחבירה של מספר רב מאוד של קמעונאים הפזורים על פני כל שטח מדינת ישראל. הואיל והתחרות בין חברי קמע נושאת מימד גיאוגרפי מובהק, הרי שמרבית חברי המיזם אינם מתחרים זה בזה למול הצרכן. זאת ועוד, במתחמים הגיאוגרפיים השונים פועלים עוד גופים שאינם מאוגדים על ידי קמע, בהם גם גופים חזקים כרשתות השיווק הגדולות שיש להם השפעה מרסנת על התנהגות המחירים של המרכולים הקטנים.¹⁰ השווקים בהם פועלים חברי קמע, הינם ככלל שווקים מבוזרים יחסית ולחצי התחרות המופעלים על המרכולים הקטנים הינם יציבים ומשמעותיים.

מתכונת פעולתו של ארגון קמע מקהה עוד יותר את החשש מפני חלחולו של שיתוף הפעולה למישור התחרות על ליבו של הצרכן. כל כך, משום שניהול המשא והמתן עם ספקי התשומות אינו נעשה על ידי הקמעונאים עצמם, אלא על ידי נציג מטעמם שאינו קמעונאי.¹¹ כמו כן, פעולתה של קמע מושתתת על התקשרויות ישירות בינה לבין הקמעונאים השונים החברים בה, חלף התקשרויות בין חברי קמע לבין עצמם. משמעות הדבר היא, שקיומה של יריבות עסקית קשה בין חברי קמע אינו משפיע כלל על יכולתם להשיג את היתרונות הגלומים במשא ומתן המשותף. בכך פוחת החשש, כי בשל חשיבותו של ההסדר לעסקי הצדדים לו, יזהרו הצדדים להסדר מנקיטת יוזמה תחרותית שתפר את שיתוף הפעולה ותביא לסיום דרכו של המיזם.¹²

גם כך, חשוב לתחום קווים ברורים לפעולתו של המיזם, בפרט לאור העובדה שבמתחמים גיאוגרפיים מסוימים, מאגד המיזם חלק לא מבוטל מהקמעונאים הקטנים הפועלים באותו איזור. על כן קבעתי מספר תנאים לאישורו של המשא ומתן המשותף, שתכליתם להבטיח שפעילותה של קמע תיעשה בגבולות החוק, תוך הצבת סיכון מינימלי לתחרות.

מטבע הדברים, עם התחלת פעולתה של קמע עשויים קמעונאים נוספים לבקש להצטרף להסדר ואחרים יבקשו לפרוש ממנו. הצטרפות גורמים נוספים להסדר טעונה בפני עצמה אישור מאת מערך ההגבלים העסקיים. על כן, עוד טרם שיפקע הפטור תוכל קמע לפנות ולבקש היתר לצירופם של קמעונאים קטנים נוספים למיזם.

3.5. השפעות ההסדר על התחרות ברכישות מספקים

מיזמים משותפים שעניינם ניהול משותף של משא ומתן לרכישת תשומות כרוכים מטבעם בהפחתת התחרות בין חברי המיזם, בכל הקשור לרכישת תשומות מספקים. המשמעות של

¹⁰ חשוב להדגיש, כי בעוד שרשת שיווק נושאת השפעה מרסנת על רמת המחירים של מרכול קטן הפועל בסמיכות לה, אין המרכול נושא השפעה דומה על התנהגותה של רשת השיווק, שכן מנקודת ראותו של הצרכן אין המרכול מספק שירות תחליפי לשירות המוצע על ידי רשת שיווק.

¹¹ ראו לעניין זה גם American Bar Association Antitrust Law Developments (5th Ed., 2002) Vol. I, at 432.

¹² לחשש זה ראו Columbus Capital Corporation - כור תעשיות בע"מ - החלטה בדבר אישור מיזוג בתנאים; 1998 הגבלים עסקיים 3001322.

הפחתת תחרות זו נגזרת מנפח הרכישות שמרכז המיזם ביחס לכלל הרכישות של אותה תשומה. מקום בו מרכז המיזם נפח רכישות מהותי מכלל הרכישות של תשומה מסוימת, קם החשש כי ההסדר יקנה לחברי המיזם כוח מונופסוני למול ספקי התשומות. נזקיו של כוח מונופסוני דומים לאלה המיוחסים לכוח שוק מונופוליסטי: צמצום תפוקה וייקור מחירי המוצרים לצרכן. כך מוסברים הדברים בהנחיות שפרסמו רשויות התחרות בארה"ב, לעניין שיתופי פעולה בין מתחרים (להלן גם: "ההנחיות"):

"Competitor Collaborations may involve agreements jointly to purchase necessary inputs. Many such agreements do not raise antitrust concerns and indeed may be procompetitive...However, such agreements can create or increase market power (which, in the case of buyers, is called "monopsony power"..."¹³

בהנחיות נקבע, כי כל עוד מרכז המיזם נפח רכישות שאינו עולה על 20% מכלל הרכישות של סוג תשומה מסוים, אין ככלל חשש לפגיעה של ממש בתחרות.¹⁴

בדיקת רשות ההגבלים העסקיים העלתה, כי חברי קמע מהווים פחות מ- 5% מכלל נקודות המכירה הקמעונאיות בישראל. במונחים כספיים, חלקם של חברי קמע ברכישת תשומות מספקי מזון ומכולת קטן עוד יותר.¹⁵ לשם השוואה, היקף הרכישות של כל אחת מרשתות השיווק הגדולות גדול משמעותית מהיקף הרכישות הכולל של כל חברי קמע.

כאמור לעיל, קמע מבקשת לנהל, בשם חבריה, משא ומתן גם מול ספקי תשומות שלא מתחום המזון כגון: חברת החשמל, חברות מיזוג אוויר ועוד. חלקם של חברי קמע ברכישת תשומות אלה, אינו מקים כל חשש לפגיעה בתחרות.

מסקנת הדברים היא, כי המיזם אינו מקים חשש לפגיעה משמעותית בתחרות גם למול ספקי התשומות.

3.6. חשש לפגיעה בתחרות בין הספקים

במציאות ענף המזון בישראל, ניהול משא ומתן משותף בין ארגון המייצג קמעונאים רבים ובין ספקים דומיננטיים, עשוי לזלוג להסכמות והבנות אסורות, שעלולות להביא לפגיעה בתחרות במקטע הספקים. חקירה שניהלה רשות ההגבלים העסקיים העלתה, כי ספקי מזון דומיננטיים רתמו את רשתות השיווק הגדולות לצורך הדיפת לחצים תחרותיים קיימים ופוטנציאליים. בחקירה התברר, כי ספקים דומיננטיים ביקשו לחסום את דרכם של מתחריהם אל מדפי רשתות

¹³ Federal Trade Commission & U.S. Department of Justice Antitrust Guidelines for Collaborations Among Competitors (April 2000) at p.14.

¹⁴ שם, בעמ' 26.

¹⁵ הרשות בדקה את חלקם של חברי קמע ברכישת סוגים שונים של תשומות. גם תחת הנחות המוצא המחמירות ביותר, לא הגיע חלקם של חברי קמע ל- 20% ברכישת איזה מסוגי התשומות שנבדקו.

השיווק, באמצעות הסדרים והבנות עם הרשתות האמורות. מובן שהשפעותיה האפשריות של חסימה כזו על התחרות קשות וחמורות.

על רקע זה, מתן היתר לתאגיד המייצג מספר רב של קמעונאים לשאת ולתת עם הספקים על תנאי הרכישה, מצריך לקבוע קווי גבול ברורים, בכדי למנוע העתקה של דפוסי הפגיעה בתחרות ממקטע הרשתות למקטע הקמעונאים הקטנים. יש להבטיח, שגישתם של ספקים קטנים ובינוניים לפלטפורמות המכירה של חברי קמע לא תחסם באמצעות הסדרים בין ספקים דומיננטיים ובין קמע. חשש זה מוצא את פתרונו בתנאים הקבועים בסיפא להחלטה זו.

4. סוף דבר

לאחר שנועצתי בועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור המבוקש, בתנאים שיפורטו להלן. בשים לב לכך שמדובר בהסדר ראשון מסוגו בענף המזון, ראיתי לנכון ליתן בשלב זה פטור לשנה אחת, בסיומה ייבחנו השפעותיו של ההסדר על התחרות, בחיי המעשה, ויוחלט אם לאשרו לתקופה נוספת.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

ואלה הם התנאים למתן הפטור:

1. הגדרות:

"קמע" – לרבות כל אדם הקשור בה ומי מטעמה.

"חברי קמע" – כל אחד מהמקמעונאים המפורטים בנספח המצורף להחלטה זו.

"תנאי מכירה" – לרבות מחיר המכירה לצרכן, מדיניות הנחות, מבצעי מכירות, מדיניות אשראי, סוג, מגוון ואיכות המוצרים שימכרו, מועד פתיחת המרכול ועוד.

2. הפעילות המשותפת המותרת בזה לקמע ולחברי קמע, הינה אך ורק עריכת משא ומתן משותף, באמצעות קמע, באשר לתנאי רכישת תשומות מספקים ונותני שירותים וייצוג עניינם של חברי קמע בפני מוסדות שלטון, בהתאם למתכונת פעולתה של קמע כפי שתוארה לעיל.

3. קמע תתקשר בהסכם פרטני עם כל אחד מחבריה, המסמך אותה לשאת ולתת בשמו עם ספקים ונותני שירותים. נוסח הסכם זה יובא לאישור מוקדם של הממונה.

4. קמע וחברי קמע יקיימו הפרדה מלאה ומוחלטת, בין ניהול המשא והמתן המשותף באמצעות קמע ובין פעילותם המסחרית האחרת. מבלי לגרוע מכלליות האמור:

א. קמע וחברי קמע לא יהיו צד לכל הסכמה, הבנה, תיאום, תקשורת או החלפת מידע בין חברי קמע (לרבות באמצעות קמע) הנוגעים, במישרין או בעקיפין, לתנאי המכירה של אחד או יותר מהמוצרים הנמכרים לצרכן על ידי מי מחברי קמע.

ב. קמע לא תייעץ, תמליץ, תשפיע או תתערב בכל דרך אחרת בתנאי המכירה של אחד או יותר מהמוצרים הנמכרים על ידי מי מחבריה לצרכן.

מבלי לגרוע מכלליות האמור, קמע תהיה רשאית להתחייב, בשם חבריה, כי הנחה שתוענק לחבר קמע על ידי ספק, תתורגם על ידו בהוזלה מקבילה של המחיר לצרכן והיא תהא רשאית לנקוט בכל פעולה נדרשת למימוש התחייבות זו.

5. קמע לא תקיים כל מגע עם ספק ולא תגיע עמו לכל הסדר, הבנה או הסכם שעניינו, מטרתו או תוצאתו המסתברת הם הפחתת התחרות בין הספק לספקים אחרים.

מבלי לגרוע מכלליות האמור: קמע לא תקיים כל מגע עם ספק ולא תגיע עמו לכל הסדר, הבנה או הסכם הנוגעים לאיזה מעניינים אלה: מספר הספקים שמוצריהם ימכרו על ידי חברי קמע, זהותם, כמות מוצריהם או מיקומם במרכולים של חברי קמע.

6. קמעונאי חבר קמע יהיה רשאי לשאת ולתת עם ספקים בעצמו וקמע לא תנקוט בכל פעולה ולא תשית על מי מחבריה כל סנקציה בקשר עם ניהול משא ומתן עצמאי על ידי מי מחבריה. קמע לא תדרוש מחבריה למסור לה מידע הנוגע למחיר שבו נרכשה על ידם תשומה במסגרת משא ומתן עצמאי.

7. הודיע הממונה לקמע, כי חלקה ברכישות תשומה מסוימת מצריך שלא להתיר לה לנהל משא ומתן לרכישת התשומה בשם חבריה, תחדל קמע לאלתר מניהול משא ומתן לרכישת תשומה זו.

8. תוקפו של פטור זה יפקע ביום 9 באוקטובר 2006.

דבורה שפירא

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, ו' תשרי, תשס"ו
09 אוקטובר 2005

רשות ההגבלים העסקיים
הועדה לפטורים ולמיזוגים
החלטות

מועד הועדה: 15.9.05 שעה : 11:00

מניעות: רן קרול מנוע בפטור 6035 : עמית סוכנות לביטוח – מגדל אחזקות וניהול

רונה אורליצקי מנועה במיזוג 6140 : כלל תעשיות – ברק
בפטור 5493 : בנק לאומי ואחרים
בפטור 5891 : איגוד בתי אבות

בקשות מיזוג במסלול הירוק

בפני חברי הועדה הוצגו בקשות המיזוג וחוות דעת של המחלקה הכלכלית בבקשות המיזוג כלהלן:

מס' תיק	הצדדים למיזוג	כלכלן
6146	דיפלומט מפיצים (1968) בע"מ היינץ פודליין בע"מ	רועי רוזנברג
6153	כלל חברה לביטוח בע"מ שבח ניהול קופות פנסיה בע"מ	עוזי אללוף
6155	סולומון קרנות נאמנות בע"מ אילנות דיסקונט בע"מ	עוזי אללוף
6163	טאו תשואות בע"מ א. סולומון השקעות בע"מ	עוזי אללוף

החלטות

חברי הועדה ממליצים לאשר את כל בקשות המיזוג הנ"ל כאמור בחוות הדעת הכלכליות.

רח' כנפי נשרים 22 ת.ד. 34281, ירושלים 91341 טלפון: 6556111-02 פקס: 6515330-02

308525

בקשות מיזוג

בפני חברי הועדה הוצגו בקשות המיזוג וחוות דעת של המחלקה הכלכלית בבקשות המיזוג כלהלן:

מס' תיק	הצדדים למיזוג	כלכלן
6093	שטראוס עלית מחוץ לבית בע"מ אינטרפרק בע"מ	טל פניני
6139	תעשיות קיסריה פולימרים בע"מ וולפסון קלור מאיר בע"מ	זיו
6140	כלל תעשיות והשקעות בע"מ כללקום בע"מ ברק אי.טי.סי (1995) החברה לשירותי בזק בינלאומיים בע"מ	צחי מזרחי

החלטות

מזג 6093 : שטראוס עלית מחוץ לבית בע"מ - אינטרפרק בע"מ

הבקשה תובא לדיון חוזר לאחר השלמת הבדיקה הכלכלית

מזג 6139: תעשיות קיסריה פולימרים בע"מ - וולפסון קלור מאיר בע"מ

חברי הועדה ממליצים לאשר בתנאים את בקשת המיזוג הנ"ל כאמור בחוות הדעת הכלכלית

מזג 6140: כלל תעשיות והשקעות בע"מ - כללקום בע"מ - ברק אי.טי.סי (1995) החברה

לשירותי בזק בינלאומיים בע"מ

חברי הועדה ממליצים לאשר את בקשת המיזוג הנ"ל כאמור בחוות הדעת של המחלקה הכלכלית.

בקשות פטור

בפני חברי הועדה הוצגו בקשות הפטור וטיוטא של החלטת הממונה בבקשות כלהלן:

מס' תיק	מועד קבלת הבקשה	הצדדים	בטיפול	הנכס / השירות
5493	23.6.05	בנק לאומי לישראל בע"מ בנק דיסקונט לישראל בע"מ בנק המזרחי המאוחד בע"מ הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ	אלעד	מיזם משותף להקמת מאגר נתונים ממכון לניהול סיכונים שוק

		בנק איגוד לישראל בע"מ בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ יובנק בע"מ הדג' טק הנדסת מימון בע"מ רויטרס ישראל בע"מ		
--	--	--	--	--

החלטה

חברי הועדה ממליצים לאשר בתנאים את בקשת הפטור הנ"ל כאמור בטיוטא של החלטת הממונה

5857	22.12.04	אלתא מערכות בע"מ רפאל – רשות לפיתוח אמצעי לחימה בע"מ	קובי	הסכם שת"פ בתחום הצבאי
------	----------	--	------	--------------------------

החלטה

חברי הועדה ממליצים לאשר את בקשת הפטור הנ"ל כאמור בטיוטא של החלטת הממונה

5891	26.1.05	איגוד בתי אבות מאה מעונות, מעונות משולבים החברים באיגוד	רויטל	ניהול מו"מ משותף של בתי אבות החברים בא.ב.א מול משרד הבריאות
------	---------	--	-------	---

החלטה

חברי הועדה ממליצים לאשר בתנאים את בקשת הפטור הנ"ל כאמור בטיוטא של החלטת הממונה
אולם מבקשים שיובהר כי הקביעות שבהחלטת הפטור יחייבו גם בהליך שיתקיים בבית המשפט.

5980	10.4.05	קמע ליצוג הקמעונאים בישראל בע"מ ספקי המזון ומוצרי הצריכה בארץ ובחו"ל וכן ספקי שירותים ומוסדות ממשלתיים כגון: החברה הישראלית למשקאות קלים, אסם, תנובה, שטראוס עלית, טמפו בירה, וילגר, טרה ואח'	שי	ניהול מו"מ משותף בשם הקמעונאים מול ספקי הסחורה ו/או השירותים
------	---------	--	----	--

החלטה

חברי הועדה ממליצים לאשר את בקשת הפטור הנ"ל כאמור בטיוטא של החלטת הממונה

6035	17.3.05	עמית סוכנות לביטוח בע"מ מגדל אחזקות וניהול סוכנויות בע"מ	רויטל	פטור נלווה למיזוג 5948 הסכם אי תחרות
------	---------	---	-------	--

החלטה

חברי הועדה ממליצים לאשר את בקשת הפטור הנ"ל כאמור בטייטא של החלטת הממונה

6165	7.9.05	כלל פיננסים חיתום בע"מ לידר הנפקות בע"מ לאומי ושות' חתמים בע"מ רוסאריו קפיטל בע"מ אלטשולר שחם ניהול חיתום והשקעות בע"מ לוקסנבורג חיתום בע"מ פ.ר. חקר שווקי הון בע"מ סלומון חתמים בע"מ	רויטל	הנפקה משותפת של זאבי מחשבים וטכנולוגיה בע"מ
------	--------	---	-------	---

החלטה

חברי הועדה ממליצים לאשר את בקשת הפטור הנ"ל כאמור בטייטא של החלטת הממונה

תוספת

טופס 1

(תקנה 3(א))

בקשת פטור מאישור הסדר כובל

לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בהתאם לסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, מוגשת בזה בקשה לפטור מאישור בית הדין, הסדר כובל שפרטיו כלהלן:

1. הצד להסדר המבקש את הפטור -
שם קמע ליצוג הקמעונאים בישראל בע"מ.
מען אצל עו"ד אביתר הכהן, רחוב אחוזה 45 רעננה, ת.ד. 97 43104.
טל: 09/7445590, פקס: 09/7421913.
2. הצדדים האחרים להסדר - ספקי המזון ומוצרי הצריכה בארץ ובחו"ל וכן ספקי שירותים ומוסדות ממשלתיים כגון: החברה הישראלית למשקאות קלים, אסם, תנובה, שטראוס עלית, טמפו בירה, וילגר, טרה ואחרים.
3. צורת ההסדר: יהא הסדר בכתב.
4. טרם נעשה כל הסדר ו/או הסכם עם הצד השני להסדר.
5. הנכס או השירות נושא ההסדר ניהול מו"מ לשיפור תנאי הסחר של הקמעונאים אשר יצרפו לקבוצה המיוצגת ע"י קמע וכן ספקי שירותים שונים לקמעונאים כגון: רשות החשמל, טכנאי קירור, מיזוג אוויר, וכן יצוג בפני מוסדות ממשלתיים.
6. מהות הכבילה ופרטים עליה- ניהול מו"מ בשם הקמעונאים מול ספקי הסחורה ו/או השירותים.
7. תקופת ההסדר הכובל- ללא הגבלה.

2

8. הנימוקים המצדיקים פטור מאישור בית הדין: נתח השוק המוערך על ידנו להצרפות במהלך השנתיים הקרובות יגיע ל- 750 נקודות, חנויות לממכר מוצרי מזון כמכולות, מימי מרקטים פרטיים, פיצוציות ועוד. השגת תנאי סחר הוגנים אל מול רשתות המזון הגדולות אשר לא מתקיימים היום.

השוק בישראל מונה למעלה מעשרת אלפים נקודות מכירה כך שיצוג של כ-1000 חנויות לא יהווה משקל ולא יהווה הסדר כובל כהגדרת החוק.

אני מצהיר שכל הפרטים האמורים הם מלאים ונכונים, שהמסמכים המצורפים הם נכונים ואין מלבדם כל מסמך אחר הקובע את ההסדר או הנוגע לו.

תאריך	שם	חתימה וחותמת	קמע- ליצוג הקמעונאים בישראל בע"מ.
18.1.2005	ציון יסעור – מנהל		